AtoC/0108 (1)

Bernal, 12 de març de 1989

Estimat Joaquim,

a hores d'ara ja deus ser un home lliure, oi? És clar que és bon fotut que per arribar en aquesta situació, un hagi de carregar amb una colla d'anys a l'esquena i que, per tant, potser no és tan envejable com tot això. Però, mira, molta gent no hi arriben mai. De més a més, nosaltres tenim la sort de comptar amb una ocupació, i això vol dir que serà molt difícil que ens n'anem a prendre el sol a la plaça, o a l'estació del tren, com fan aquí, a Bernal. I això de ser amos del nostre temps, en el nostre cas és bastant relatiu. Tu, pel que em dius, ja tens una sèrie de compromisos que, segurament, aniran en augment. I a mi em passa que també vaig acceptant més i més feina, i arriba un moment que ja no tinc temps ni per escriure als amics. Però, vaja, no ens podem queixar, tu!

Home, no calia que t'ho prenguessis tant al peu de la lletra, això que la teva carta no tenia marge per arxivar-la! Però, ja que me n'has enviat una fotocòpia més generosa, la substituiré per aquesta.

Tal com et deia, la primera setmana de febrer la vam passar a la platja, la Isabel, la Glòria, en Damià i la meva mare. Però com que es veu que totes les coses bones tenen la seva compensació amb alguna de dolenta, ara fa deu dies vam haver d'internar la meva mare, amb els seus 86 anys, arran d'una arrítmia i bloqueig cardíac; quan era a teràpia intensiva, va sofrir una mort sobtada, com en diuen els metges, i la van haver de ressuscitar amb electroxoc i posar-li un marcapàs. Bé, ara ja la tenim altre cop a casa, més eixerida que un all! Realment aquests vells són d'abans de la guerra.

La Glòria, com us podeu imaginar, està tota neguitosa i emocionada, en veure la reacció dels amics que, com vosaltres, ja m'han escrit dient-me que l'esperen amb candeletes. Suposo que es veurà negra per poder quedar bé amb tothom. L'Antoni Serra em deia que, si anava a Mallorca, també s'ho faria venir bé per dur-la a fer alguna excursió, com van fer amb mi. I la meva cosina, i les meves tietes... En fi, com ens passava a nosaltres, segur que també li faltarà temps... No cal dir que el programa que esbosses fa agafar dentetes.

Arbc / 0108 (2)

Tu saps que en aquests moments estic més intrigat que la punyeta. Resulta que, a la darrera carta que vaig rebre d'en Parcerisas, em deia que li fes cinc cèntims sobre què em semblava la proposició que em feia en una lletra anterior respecte a "convertir-me en professor visitant", per al curs 90-91; però com que la carta anterior no la vaig rebre, m'he quedat amb un pam de nas! Li vaig escriure de seguida demanant-li que m'enviés la còpia o que m'expliqués de què es tractava. La meva imaginació em fa creure que vol que faci de "professor visitant" a la seva càtedra de traductorat. Però, abans de fer-me cap il.lusió, esperem què em diu en la seva resposta. Ja te'n faré cinc...

El Palau de la Música... Jo també hi anava als bancs del galliner a escoltar l'Orquestra Municipal, dirigida per en Toldrà. Així vaig aprendre a gaudir de la música que en diuen clàssica. Allí vaig anar-hi durant les primeres sortides amb la Isabel, quan li feia l'aleta... Estic segur que en faràs alguna cosa ben sucosa.

Vaig rebre carta d'en Clapés i em deia que, per fi, li havies escrit. Per cert que sembla que va guanyar el premi Ciutat de Palma de Poesia, i, segons ell, a tu et van donar el de conte curt, però no me n'has dit res, paio! Et felicito de tot cor, eh?

Sí, efectivament, The Wind in the Willows és El vent entre els salzes, que en Marià Manent va traduir al castellà com El viento en los sauces. Tanmateix, encara trigaré una mica a traduir-lo, car primer haig de fer el Bellow. Els d'EUMO em van enviar els exemplars de les Faules fantàstiques (per cert, que aviat estrenaran una pel.lícula, Gringo viejo, dirigida per un tal Puenzo, un director argentí, i interpretada per l'Anthony Quinn, que precisament fa de Bierce, i la Jane Fonda) i em deien si els voldria traduir una novel.leta de Philip Larkin, per bé que, posteriorment, em proposaven de fer un Mark Twain, el famós Un ianqui a la cort del rei Artur. Com que els he dit que això hauria de ser cap a finals d'any, no sé què em contestaran.

Respecte a allò que et deia l'altre dia que sempre sembla que hem d'estar donant examen, justament m'ha arribat el retall de la crítica del

Arbc/0108 (3)

Diari de Barcelona de Cambres estretes, signada per en Ferran Toutain, justament! (5-4-88) Amb la seva verinosa llengua diu: "És de doldre que la traducció catalana, molt en la línia de l'escola Pedrolo i massa servil amb la sintaxi original, no estigui a l'altura d'aquestes qualitats". El que m'emprenya d'aquests tòtiles és que són sapastres que no saben fonamentar les crítiques. D'una banda, jo no sabia que en Pedrolo hagués creat escola en el camp de la traducció, però, de més a més, resulta que jo --que, com saps, m'he llegit tots els llibres d'en Pedrolo--, no he llegit, en canvi, cap de les seves traduccions, llevat d'un parell de capítols de Clea que ell havia traduït i no va poder continuar per problemes de la vista i que Proa em va passar a mi! I com pot dir que la meva traducció és massa servil "amb la sintaxi de l'original"? Això és una rucada. Per poc que un conegui l'anglès i el català sap que això no té cap sentit. Com podríem seguir la sintaxi d'una llengua anglo-saxona escrivint en una llengua llatina? Com deia en Pere Gimferrer, respecte a la polèmica engegada per Pericay i Toutain, "es tracta d'una polèmica moguda per gent que no té ni la més mínima noció del que és la literatura. Una polèmica de correctors de proves. La literatura necessita estil col.loquial i estil noble". I justament sobre aquesta traducció vaig rebre aquella carta del mateix autor que ja et vaig enviar. En fi, deixem-ho córrer. Però és emprenyador.

Espero que amb la Rosa trobeu el punt dolç, de manera que la teva estada a casa no es converteixi en un motiu de discòrdia. Nosaltres, la Isabel i jo, ens ho passem bastant bé. Mai no havíem tingut tant de temps per compartir-lo. En el nostre cas, el problema neix per la meva mare, a la qual no podem deixar sola i això fa que ens trobem una mica esclavitzats a casa. De més a més, jo de jubilat no en tinc res. Penso més ara que quan anava a l'editorial, car allà em passava moltes estones rascant-me els dallonses, i, en canvi, ara les hores que penco, penco de valent.

Plego, tu. Amb tot això de la meva mare, he passat una setmana de grans tensions, nits sense dormir, i anant d'una banda a l'altra per tal d'aconseguir el marcapàs per conducte de l'obra social, si no hauria hagut de pagar 60.000 australs (uns 1600 dòlars), que per a nosaltres és una fortuna.

Un petó a la Rosa i una forta abraçada de tots i del teu